درس اول

پادرس
www.Paadars.com

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

وحی کردیم ، وصیت کردیم ، متفرّق نشوید ، تشریع کرد ، وصیت کرد

ردیف	کلمه	معنا
۱	شَرَعَ	تشریع کرد، مقرّر کرد
۲	وَصّیٰ	سفارش کرد، وصیت کرد
۳	أوحَینا	وحی کردیم

ردیف	کلمه	معنا
۴	وَصَّینا	سفارش کردیم، وصیت کردیم
۵	لاتَتَفَرَّقوا	متفرق نشوید، پراکنده نشوید

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱ـ شَرَعَ لَکُم: تشریع کرد برای شما

۲ـ ما وَصّیٰ بِهِ: آنچه وصیت کرد به تو

۳ـ أوحَینا إلَیکَ: وحی کردیم به سوی تو

۴ـ ما وَصَّینا بِهِ: آنچه سفارش کردیم به تو

۵ـ أن أقیمُوا الدّینَ: که برپا دارید دین را

۶ـ لاتَتَفَرَّقوا فیهِ: متفرق نشوید در آن

۱ـ ما: آنچه

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۴۸۳ تا ۴۸۸ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ معنای قسمت اول آیهٔ ۱۳ سورهٔ شوریٰ را بنویسید.

۱ـ شَرَعَ لَكُم مِنَ الدّينِ: تشریع کرد برای شما قسمتی از دین را .....

۲ـ ما وَصّىٰ بِهِ نوحًا آنچه وصیت کرد به ان حضرت نوح (ع) را .....

۳ـ وَ الَّذيٓ[1] اَوحَينآ اِلَيكَ: ..... و انچه وحی کردیم به سوی تو .....

۴ـ وَما وَصَّينا بِهِۦٓ اِبرٰهيمَ وَ موسىٰ وَ عيسىٰٓ: .....
و انچه سفارش کردیم به ان حضرت ابراهیم (ع) و حضرت موسی و حضرت عیسی (ع)

۵ـ اَن اَقيمُوا الدّينَ وَلا تَتَفَرَّقوا فيهِ ... (۱۳): .....
که به پا دارید دین را و متفرق نشوید در آن

ج ـ از صفحهٔ اول سورهٔ شوریٰ (۴۸۳) حداقل سه عبارت[2] را که می‌توانید معنا کنید، بیابید و همراه با معنا بنویسید.

1) و هو علی کل شی قدیر: و او بر همه چیز تواناست

2) کذلک یوحی الیک: این چنین وحی میکند به سوی تو

د ـ در صفحهٔ ۴۸۷ قرآن کریم، چند پیام قرآنی که در دورهٔ ابتدایی با آنها آشنا شده‌اید، آمده است. آنها را بیابید و یکی از آنها را همراه با معنای آن بنویسید.

پیام قرآنی

متن :

ترجمه :

۱ـ در اینجا «الّذی» را «آنچه» معنا کنید.

۲ـ منظور از عبارت، یک جمله است که دارای معنای کامل می‌باشد.

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

آنها ، پرسیدی از ، مرده ، اندازه

ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	سَأَلْتَ	پرسیدی... از	۵	تَهتَدونَ	هدایت شوید، هدایت می‌شوید
۲	هُنَّ	انها ، ایشان	۶	قَدَر	،اندازه
۳	مَهد	محل آرامش	۷	بَلدَة	سرزمین
۴	لَعَلَّ	تا ، شاید	۸	مَیت	،مرده

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱ـ وَلَئِن[1] سَأَلتَهُم : و اگر بپرسی از انها ۲ـ مَن[2] خَلَقَ : چه کسی افرید

۳ـ لَيَقولُنَّ[3] : حتما میگویند ۴ـ لَيَقولُنَّ خَلَقَهُنَّ : حتما میگویند افرید انهارا

۵ـ جَعَلَ لَكُمُ الأَرضَ مَهدًا : قرارداد برای شما زمین را محل آرامش

۶ـ وَجَعَلَ لَكُم فيها سُبُلًا[4] : و قرارداد برای شما در ان راهها

۷ـ لَعَلَّكُم تَهتَدونَ : شاید شما هدایت شوید ۸ـ بَلدَةً مَيتًا : سرزمینی مرده

نکته : فعل ماضی پس از کلمات شرط (إن، مَن، إذا و...) بهتر است به‌صورت مضارع معنا شود، هرچند ترجمه به صورت ماضی نیز اشکال ندارد؛ مانند :

إن شاءَ اللّهُ : اگر خواست (← بخواهد) خدا؛ إن كُنتُم مُؤمِنينَ : اگر بودید (← باشید) مؤمن

مَن دَخَلَه كانَ آمِنًا : هرکس وارد آنجا شد (← شود) ایمن بود (← است)

إذا جاءَ نَصرُ اللّهِ وَالفَتحُ : هنگامی که آمد (← بیاید) یاری خدا و پیروزی

۱ـ لَئِن = لَ + إن

۲ـ در اینجا «مَن» به‌صورت سؤالی (چه کسی) معنا می‌شود.

۳ـ لَيَقولُنَّ = لَ + يَقولونَ + نَّ : حتماً می گویند

۴ـ سُبُل جمع سَبیل و به معنای «راه‌ها» است.

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۴۸۹ تا ۴۹۳ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ ترجمهٔ آیات ۹ تا ۱۱ سورهٔ زخرف را کامل کنید.

۱ـ وَلَئِن سَأَلتَهُم مَن خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالأَرضَ: و اگربپرسی از انها چه کسی افرید اسمان و زمین را

۲ـ لَيَقولُنَّ خَلَقَهُنَّ العَزيزُ العَليمُ ﴿۹﴾: حتما میگویند آفرید انرا خداوند عزیم و دانا

۳ـ اَلَّذی جَعَلَ لَكُمُ الأَرضَ مَهدًا: کسی که قرارداد برای شما زمین را محل ارامش

۴ـ وَجَعَلَ لَكُم فيها سُبُلًا لَعَلَّكُم تَهتَدونَ ﴿۱۰﴾: .....

و قرار داد در ان راهها شاید شما هدایت شوید

۵ـ وَالَّذی نَزَّلَ مِنَ السَّماءِ ماءً بِقَدَرٍ: .....

و کسی که از اسمان ابی به اندازه نازل کرد

۶ـ فَأَنشَرنا بِهِ بَلدَةً مَيتًا: پس زنده کردیم به‌وسیلهٔ آن سرزمین مرده را

۷ـ كَذٰلِكَ تُخرَجونَ ﴿۱۱﴾: ... (در روز قیامت از قبرها) بیرون آورده می‌شوید.

این چنین شما را

ج ـ از صفحهٔ ۴۹۱ قرآن کریم، حداقل ۳ عبارت آشنا یافته، همراه با معنا بنویسید.

قالوا هذا سحر: گفتند این قران جادو است

جاء هم الحق: امد برای انها حق

د ـ از آموزه‌های مهم توحیدی و قرآنی، ذکر و یاد خداست. از این‌رو پیشوایان معصوم به ما آموخته‌اند که در هنگام انجام هر کاری به شکلی خدا را یاد کنیم. هنگام بیرون آمدن از خانه، غذا خوردن، شروع یک کار، آماده‌شدن برای خواب و...؛ یکی از آداب اسلامی آن است که هنگام سوار شدن بر یک وسیلهٔ نقلیه این آیات را از سورهٔ زخرف بخوانیم. سعی کنید آنها را با توجه به معنا حفظ کنید و در زمان مناسب بخوانید.

پیام قرآنی

سُبحٰنَ الَّذی سَخَّرَ لَنا هٰذا وَما كُنّا لَهُ مُقرِنينَ ﴿۱۳﴾
وَإِنّا إِلىٰ رَبِّنا لَمُنقَلِبونَ ﴿۱۴﴾

چه پاک و بزرگ است کسی که این (وسیله) را در اختیار ما قرار داد وگرنه ما نمی‌توانستیم آن را در اختیار بگیریم و قطعاً ما به سوی پروردگارمان بازمی‌گردیم.

درس دوم

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

زنده می‌کند ، با برکت ، می‌میراند ، نزد ، میان ، ارسال کننده

ردیف	کلمه	معنا
۱	مُبارَك، مُبارَكَة	مبارک ، با برکت
۲	مُنذِر	هشدار دهنده، بیم دهنده
۳	عِند	... نزد
۴	مُرسِل	ارسال کننده ، فرستنده
۵	بَين	میان ، بین

ردیف	کلمه	معنا
۶	يُحيي	زنده میکند
۷	يُميتُ	می میزاند
۸	اَوَّلينَ	پیشین، پیشینیان
۹	موقِنينَ	اهل یقین

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱ـ وَالكِتٰبِ المُبينِ :
سوگند به کتاب روشن

۲ـ اِنّآ اَنزَلنٰهُ[۲] :
قطعا ما نازل کردیم انرا

۳ـ فی لَيلَةٍ مُبٰرَكَةٍ :
در شبی بابرکت

۴ـ اِنّا كُنّا مُنذِرينَ :
قطعا ما هشدار دهنده هستیم

۵ـ اَمرًا مِن عِندِنآ :
فرمانی از نزد ما

۶ـ اِنّا كُنّا مُرسِلينَ :
قطعا ما ارسال کننده هستیم

۷ـ رَحمَةً مِن رَبِّكَ :
رحمتی از پروردگارت

۸ـ السَّميعُ العَليمُ :
شنوای دانا

۹ـ يُحيي وَ يُميتُ :
زنده میکند ومیمیراند

۱۰ـ رَبُّ ءابآئِكُمُ الاَوَّلينَ[۳] :
پروردگار پدران پیشین شما

۱ـ گاهی «واو» به معنای «سوگند به» است و به آن واو قسم می‌گویند.

۲ـ اِنَّ + نا ← اِنَّـنا، اِنّـا

۳ـ ترکیب «ءابائِكُمُ الاَوَّلينَ» به صورت «پدران پیشین شما» معنا می‌شود و نه به صورت «پدران شما پیشین».

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۴۹۴ تا ۴۹۸ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ ترجمهٔ آیات ۱ تا ۸ سورهٔ دخان را کامل کنید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

۱ـ حٰمٓ ﴿۱﴾ : حا میم

۲ـ وَالْكِتٰبِ الْمُبِينِ ﴿۲﴾ : سوگند به کتابی روشن

۳ـ اِنَّآ اَنْزَلْنٰهُ فِى لَيْلَةٍ مُبٰرَكَةٍ قطعا ما نازل کردیم آنرا در شبی مبارک (با برکت)

۴ـ اِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ ﴿۳﴾ : قطعا ما هشدار دهنده هستیم

۵ـ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ اَمْرٍ حَكِيمٍ ﴿۴﴾ : در آن (شب) هر کار مهمی (از سایر کارها) جدا و تعیین تکلیف می‌شود.

۶ـ اَمْرًا مِنْ عِنْدِنَآ اِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿۵﴾ :
فرمانی از سمت ما است قطعا ما ارسال کننده هستیم

۷ـ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۶﴾ :
رحمتی از پروردگارت قطعا او شنوای داناست

۸ـ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَآ :
پروردگار اسمان وزمین و انچه میان انهاست

۹ـ اِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ﴿۷﴾ :
اگر اهل یقین هستید

۱۰ـ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْيِى وَيُمِيتُ :
نیست معبودی جز او زنده میکند و می میراند

۱۱ـ رَبُّكُمْ وَرَبُّ اٰبَآئِكُمُ الْاَوَّلِينَ ﴿۸﴾ :
پروردگار شما و پروردگار پدران پیشین شما

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

زندگی ، حکم می‌کنند ، بصیرت‌ها ، کارهای بد ، مرگ

ردیف	کلمه	معنا
۱	بَصائِر	بصیرت ها،بینش‌ها
۲	سَیِّئات	کارهای بد، بدی‌ها، جمع سَیِّئَة
۳	سَواء	یکسان، مساوی
۴	مَحیا	زندگی

ردیف	کلمه	معنا
۵	مَمات	مرگ
۶	ساءَ	چه بد است
۷	یَحکُمونَ	حکم میکنند، قضاوت می‌کنند
۸	تَستَوی	مساوی است

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱ـ هٰذا بَصائِرُ لِلنّاسِ :
این بصیرتی برای مردم است

۲ـ لِقَومٍ یوقِنونَ :
برای قومی (گروهی) که یقین دارند

۳ـ اَم حَسِبَ الَّذینَ :
آیا گمان کردند کسانی که

۴ـ اَن نَجعَلَهُم :
که قرار میدهیم انها را

۵ـ کَالَّذینَ ءامَنوا :
مانند کسانی که ایمان اوردند

۶ـ وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ :
و انجام دادند کارهای خوب

۷ـ سَواءً مَحیاهُم وَمَماتُهُم :
یکسان است زندگی انها و مرگ انها

۸ـ ساءَ ما یَحکُمونَ :
چه بد است انچه حکم میکنند

۹ـ اَللّٰهُ یَحکُمُ بَینَکُم یَومَ القِیٰمَةِ :
خداوند قضاوت میکند میان شما روز قیامت

۱۰ـ وَلا تَستَوِی الحَسَنَةُ وَلَا السَّیِّئَةُ :
و مساوی نیست نیکی و بدی

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۴۹۹ تا ۵۰۲ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ ترجمهٔ دو آیهٔ ۲۰ و ۲۱ سورهٔ جاثیه را کامل کنید.

۱ـ هٰذا بَصآئِرُ لِلنّاسِ وَهُدًی وَرَحمَةٌ : این بصیرتی برای مردم و هدایت و رحمت است

۲ـ لِقَومٍ یوقِنونَ ﴿۲۰﴾ : ..... برای گروهی که یقین دارند

۳ـ اَم حَسِبَ الَّذینَ اجتَرَحُوا السَّیِّئاتِ : ..... آیا گمان کردند کسانیکه انجام دادند کارهای بد را

۴ـ اَن نَجعَلَهُم کَالَّذینَ ءامَنوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ : .....
که قرار میدهیم آنها را مانند کسانیکه ایمان اوردند و کارهای خوب انجام دادند

۵ـ سَواءً مَحیاهُم وَمَماتُهُم ساءَ ما یَحکُمونَ ﴿۲۱﴾ : .....
یکسان است زندگی و مرگشان چه بد است انچه حکم میکند

ج ـ از صفحهٔ ۴۹۹ قرآن کریم حداقل دو آیهٔ آشنا یافته، همراه با معنا بنویسید.

آیه اول و معنا

تنزیل الکتٰب من الله العزیز الحکیم : فرو فرستادن قران از سوی خداوند عزیز و حکیم است

آیه دوم و معنا :

د ـ آیا می‌دانید بسیاری از ضرب المثل ها و اشعار پر معنا و زیبای فارسی از آیات قرآن کریم و سخنان حکیمانهٔ معصومان علیهم‌السلام گرفته شده است. اکنون با دقت در آیات صفحهٔ ۵۰۰ قرآن کریم، بیان کنید این شعر زیبا با کدام‌یک از عبارات قرآنی این صفحه هم معناست :

هرچه کنی به خود کنی گر همه نیک و بد کنی

پیام قرآنی

آدمی و عملش

متن : من عمل صلحا فلنفسه و من اساء فعلیها

ترجمه : هر کس کار خوبی انجام دهد پس برای خویش است و هرکس کار بدی انجام دهد پس به ضررش است

درس سوم

پادرس
www.Paadars.com

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

پاداش ، یاران ، جاودان ، ترس ، انجام می‌دادند ، اندوهگین می‌شوند

ردیف	کلمه	معنا
۱	اَجَـل	سرآمد، مدّت
۲	مُـسَـمًّی	مشخص، معیّن
۳	خَوف	... ترس
۴	یَحـزَنونَ	... ، غمگین می‌شوند

غمگین میشوند

ردیف	کلمه	معنا
۵	اَصـحاب	اهل، ... یاران
۶	خالِـدیـنَ	خاوادان
۷	جَـزاء	... پاداش
۸	کانوا یَعـمَـلونَ	... ، عمل می‌کردند

انجام میدادند

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱ـ وَما بَینَهُما :
و انچه میان انهاست

۲ـ وَاَجَلٍ مُسَمًّی :
و سرامدی مشخص

۳ـ قالوا رَبُّنَا اللهُ :
گفتند پروردگار ما الله است

۴ـ فَلا خَوفٌ عَلَیهِم :
پس ترسی بر انها نیست

۵ـ وَلا هُم یَحزَنونَ :
و نه انها غمگین میشوند

۶ـ اُولـٰئِکَ اَصحابُ الجَنَّةِ :
انها اهل بهشت هستند

۷ـ خالِدینَ فیها :
جاودان در ان هستند

۸ـ جَزآءً بِما[1] کانوا یَعمَلونَ :
پاداشی بخاطر انچه انجام میدادند

۱ـ گاهی «بِـ» به معنای «به سبب، به خاطر» است؛ بِـما : به خاطر آنچه

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۰۲ تا ۵۰۶ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ ترجمهٔ آیهٔ سوم و دو آیهٔ ۱۳ و ۱۴ سورهٔ احقاف را کامل کنید.

۱ـ ما خَلَقنَا[۱] السَّمٰوٰتِ وَالاَرضَ وَما[۲] بَینَهُمآ اِلّا بِالحَقِّ وَاَجَلٍ مُسَمًّی :

خلق نکردیم اسمان و زمین را و انچه میان انهاست جز به حق و سرامدی معلوم

۲ـ وَالَّذینَ کَفَروا عَمّآ اُنذِروا مُعرِضونَ ﴿۳﴾ : و ... نسبت به هشداری که داده شده‌اند، بی‌توجهی کردند. کسانی که

۳ـ اِنَّ الَّذینَ قالوا رَبُّنَا اللهُ : ..... قطعا کسانی که گفتند پروردگار ما الله است

۴ـ ثُمَّ استَقاموا : سپس در راه حق قرار گرفته و از آن منحرف نشدند.

۵ـ فَلا خَوفٌ عَلَیهِم وَلا هُم یَحزَنونَ ﴿۱۳﴾ : ترسی بر انها نیست و انها اندوهگین نمیشوند

۶ـ اُولٰٓئِکَ اَصحٰبُ الجَنَّةِ خٰلِدینَ فیها : ..... انها اهل بهشت جاویدان هستند

۷ـ جَزآءً بِما کانوا یَعمَلونَ ﴿۱۴﴾ : ..... پاداشی بخاطر انچه انجام میدادند

ج ـ از صفحهٔ ۵۰۶ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و همراه با معنای هریک بنویسید.

عذاب الیم : عذابی دردناک

انه الله کل شیء قدیر : قطعا او بر همه چیز تواناست

د ـ آیه‌ای در صفحهٔ ۵۰۲ قرآن کریم به زیباترین و کامل‌ترین شکل بیان سپاس و ستایش خداوند است.
آن آیه را همراه با معنای آن بنویسید و سعی کنید آن را حفظ کنید و همیشه بخوانید.

پیام قرآنی

همه در ستایش او

متن : فلله الحمد رب السموت و رب الارض رب العلمین

ترجمه :
پس برای خداست سپاس و ستایش پروردگار اسمانها و زمین و عالم

۱ـ ماخَلَقنا : خلق نکردیم ۲ـ ما : آنچه

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

تبعیت کردند ، نازل شد ، کارها

ردیف	کلمه	معنا
۱	صَـدّوا	مانع شدند
۲	اَضَـلَّ	محو و نابود کرد، گمراه کرد
۳	اَعـمال	اعمال ، ... کارها

ردیف	کلمه	معنا
۴	نُـزِّلَ	نازل ـ شد
۵	اِتَّـبَـعوا	تبعیت کزذند، پیروی کردند
۶	اُنـزِلَ	نازل ـ شد

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱ـ اَلَّذینَ کَفَروا :
کسانی که کافر شدند

۲ـ وَصَدّوا عَن سَبیلِ اللّٰهِ :
و مانع شدند از راه خدا

۳ـ اَضَلَّ اَعمالَهُم :
نابود کرد

۴ـ بِما نُزِّلَ عَلیٰ مُحَمَّدٍ :
به انچه نازل شد بر حضرت محمد (ص)

۵ـ هُوَالحَقُّ مِن رَبِّهِم :
ان حق است از سوی خداوند

۶ـ اِتَّبَعُوا الحَقَّ :
پیروی کردند حق را

۷ـ اِتَّبِعوا ما اُنزِلَ اِلَیکُم مِن رَبِّکُم :
پیروی کنید انچه نازل شد بر شما از سوی خداوند

۸ـ وَ اتَّبَعُوا النّورَ الَّذیَ اُنزِلَ مَعَهُ :
و تبعیت کنید نوری که نازل شد همراه او

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۰۷ تا ۵۱۰ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ ترجمهٔ آیات اول تا سوم سورهٔ محمد (ص) را کامل کنید.

۱ـ اَلَّذینَ کَفَروا وَصَدّوا عَن سَبیلِ اللّهِ اَضَلَّ اَعمالَهُم ﴿۱﴾ : .....

کسانی که کافر شدند و مانع شدند از راه خدا نابود کرد کارهایشان را

۲ـ وَالَّذینَ ءامَنوا وَعَمِلُوا الصّـٰلِحـٰتِ : .....

و کسانی که ایمان اوردند و انجام دادن کارهای خوب

۳ـ وَءامَنوا بِما نُزِّلَ عَلىٰ مُحَمَّدٍ : .....

و ایمان اوردند به انچه نازل شد بر حضرت محمد (ص)

۴ـ وَهُوَ الحَقُّ مِن رَبِّهِم : .....

و ان حق است از سوی پروردگارشان

۵ـ کَفَّرَ عَنهُم سَیِّـٔاتِهِم : پوشاند .....

۶ـ وَاَصلَحَ بالَهُم ﴿۲﴾ : و حال و روزشان را بهبود بخشید.

۷ـ ذٰلِكَ بِاَنَّ الَّذینَ کَفَروا اتَّبَعُوا الباطِلَ : زیرا کسانی که کافر شدند پیروی کردند باطل را

۸ـ وَاَنَّ الَّذینَ ءامَنُوا اتَّبَعُوا الحَقَّ مِن رَبِّهِم : قطعا کسانی که ایمان اوردند پیروی کردند حق را

۹ـ کَذٰلِكَ یَضرِبُ اللّهُ لِلنّاسِ اَمثالَهُم ﴿۳﴾ : این چنین خدا برای مردم حال و وضعشان را بیان می کند.

ج ـ از صفحهٔ ۵۰۸ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و همراه با معنای آن بنویسید.

ان لا اله الا الله : قطعا نیست معبودی جز خدا

د ـ در صفحهٔ ۵۰۷ قرآن کریم در آیهٔ زیبایی، خداوند مؤمنان را نوید می‌دهد که اگر با ایمان و عمل صالح، دین خدا و او را یاری کنند، خدا نیز آنها را یاری می کند و در همهٔ امور، آنها را محکم و ثابت قدم می گرداند. این آیه شریفه را بیابید، همراه با معنای آن بنویسید و سعی کنید آن را حفظ کنید.

پیام قرآنی

یاری خدا، یاری از خدا

متن : یا ایها الذین امنوا ان تنصروا الله ینصرکم ویثبت اقدامکم

ترجمه :

ای کسانی که ایمان اوردید اگر خداوند را یاری کنید شما را یاری میکند وشما را ثابت قدم میکند

درس چهارم

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

روان است ، بزرگ ، لشکریان ، رستگاری ، رودها ، زیر

ردیف	کلمه	معنا
۱	سَکینَة	آرامش
۲	جُنود	لشگریان، جمع جُند
۳	یُدخِلُ	وارد می‌کند
۴	تَجری	روان است

ردیف	کلمه	معنا
۵	تَحت	زیر
۶	اَنهار	رودها
۷	فَوز	موفقیت ، ... رستگاری
۸	عَظیم	بزرگ

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱ـ هُوَ الَّذی : او کسی است که

۲ـ اَنزَلَ السَّکینَةَ : نازل کرد ارامش

۳ـ جُنودُ السَّمٰوٰتِ وَالاَرضِ : لشگریان و اسمانها

۴ـ عَلیمًا حَکیمًا : دانای حکیم

۵ـ لِیُدخِلَ[1] المُؤمِنینَ وَالمُؤمِنٰتِ : تا وارد کند مردان و زنان با ایمان را

۶ـ تَجری مِن تَحتِهَا الاَنهٰرُ : روان است از زیرش رودها

۷ـ خٰلِدینَ فیها : جاودان هستند در ان

۸ـ فَوزًا عَظیمًا : موفقیت بزرگ

۱ـ لِیُدخِلَ = لِـ + یُدخِلُ ← لِیُدخِلَ : تا وارد کند

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۱۱ تا ۵۱۵ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ ترجمهٔ آیات ۴ و ۵ سورهٔ فتح را کامل کنید.

۱ـ هُوَ الَّذیٓ اَنزَلَ السَّکینَةَ فی قُلوبِ المُؤمِنینَ: ..... او کسی است که نازل کرد آرامش را در دل های مومنان

۲ـ لِیَزدادوٓا ایمانًا مَعَ ایمانِهِم: تا بیفزایند ایمانی بر ایمانشان

۳ـ وَلِلّهِ جُنودُ السَّمٰوٰتِ وَالاَرضِ: ..... و برای خداست لشگریان اسمان و زمین

۴ـ وَکانَ اللّهُ عَلیمًا حَکیمًا ﴿۴﴾: ..... و خداوند دانای حکیم است

۵ـ لِیُدخِلَ المُؤمِنینَ وَالمُؤمِناتِ وَیُکَفِّرَ ..... مردان و زنان مومن را در بهشت هاییی

۶ـ تَجری مِن تَحتِهَا الاَنهٰرُ خٰلِدینَ فیها: روان است از زیرش رودها جاودان هستند در ان

۷ـ وَیُکَفِّرَ عَنهُم سَیِّئاتِهِم: و بپوشاند از ان بدیهایشان را .....

۸ـ وَکانَ ذٰلِکَ عِندَ اللّهِ فَوزًا عَظیمًا ﴿۵﴾: ..... و ان نزد خداوند موفقیتی بزرگ است

ج ـ از صفحهٔ ۵۱۱ و ۵۱۲ قرآن کریم چند عبارت آشنا را بیابید و همراه با معنای هریک بنویسید (غیر از عبارات آیهٔ چهارم و پنجم).

کان الله غفورا رحیما: خداوند امرزنده مهربان است

و الله جنود السموات والارض: و برای خدا لشگریان اسمان و زمین

د ـ در صفحهٔ ۵۱۲ قرآن کریم یک پیام بسیار زیبا و مشهور قرآن کریم آمده است. آن را یافته، همراه با معنا بنویسید و حفظ کنید.

پیام قرآنی

خدا، برترین قدرت

متن: ید الله فوق ایدیهم

ترجمه: دست خدا بالای دست های انها است

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

نباید مسخره کند ، می‌باشند ، زنان ، برادران ، اصلاح کنید

ردیف	کلمه	معنا
۱	اِخـوَة	برادران
۲	اَصـلِحوا	اصلاح ..کنید
۳	تُرحَـمونَ	مورد رحمت قرار می‌گیرید
۴	لایَسـخَر	نباید مسخره کند

ردیف	کلمه	معنا
۵	عَـسیٰ	شاید
۶	یَـکونونَ ، یَـکونوا	میباشند، باشند
۷	نِـساء	..زنان

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱ـ اِنَّمَا المُؤمِنونَ اِخوَةٌ[1] :

مومنان فقط برادر هستند

۲ـ فَاَصلِحوا :

پس اصلاح کنید

۳ـ وَاتَّقُوا اللهَ :

و تقوای خدا را پیشه کنید

۴ـ لَعَلَّکُم تُرحَمونَ :

شاید شما مورد رحمت قرار گیرید

۵ـ لایَسخَر قَومٌ مِن[2] قَومٍ :

نباید مسخره کند گروهی گروهی دیگر را

۶ـ عَسیٰ اَن یَکونوا :

شاید که باشند

۷ـ خَیرًا مِنهُنَّ :

بهتر از انها

۸ـ وَلانِساءٌ مِن[2] نِساءٍ :

و نه زنانی، زنان دیگر را

۱ـ این عبارت را به صورت «مؤمنان، فقط با هم برادرند» معنا کنید. یعنی مؤمنان فقط باید با هم برادری و مهربانی کنند نه جنگ و نزاع.

۲ـ در این دو عبارت حرف «مِن» معنا نمی‌شود و در آخر ترجمه، کلمهٔ «را» می‌آید.

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۱۵ تا ۵۲۰ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ ترجمهٔ آیهٔ ۱۰ و قسمت اول آیهٔ ۱۱ سورهٔ حجرات را کامل کنید.

۱ـ اِنَّمَا الْمُؤْمِنونَ اِخوَةٌ : به راستی مومنان برادرند

۲ـ فَاَصلِحوا بَینَ اَخَوَیکُم : پس اصلاح کنید میان دو برادرتان.

۳ـ وَاتَّقُوا اللهَ لَعَلَّکُم تُرحَمونَ ﴿۱۰﴾ : پس تقوای خدا را پیشه کنید شاید شما مورد رحمت قرار گیرید

۴ـ یٰاَیُّهَا الَّذینَ ءامَنوا لایَسخَر قَومٌ مِن قَومٍ : ای کسانی که ایمان اوردید نباید مسخره کنید

۵ـ عَسیٰ اَن یَکونوا خَیرًا مِنهُم : شاید که باشند بهتر از انها

۶ـ وَلا نِسآءٌ مِن نِسآءٍ عَسیٰ اَن یَکُنَّ خَیرًا مِنهُنَّ ... ﴿۱۱﴾ : و نه زنانی زنان دیگر راشاید ، باشند

باشند بهتر از انها

ج ـ از صفحهٔ ۵۱۷ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و همراه با معنای هریک بنویسید.

اولئک هم الصدقون : آنها همان راستگویان هستند

یعلم ما فی السموت و ما فی الارض : میداند آنچه در اسمان و زمین است

د ـ سورهٔ حجرات یکی از زیباترین و جامع‌ترین سوره‌های قرآن کریم است. در این سوره مسائل بسیار مهم اعتقادی در زمینهٔ اطاعت کامل از خدا و پیامبر اکرم و نیز مسائل مهم اجتماعی میان مسلمانان مانند صلح و پرهیز از جنگ و نیز مسائل ارزشمند اخلاقی آمده است. از این سوره یا به‌طور خاص، از صفحهٔ ۵۱۷، یکی از این پیام‌های ارزشمند را انتخاب کنید و همراه با معنای آن بنویسید. سپس آن را حفظ و به آن پای‌بند باشید.

پیام قرآنی

آیین زندگی

متن : ان اکرمکم عند الله اتقکم

ترجمه : قطعا بزرگوارتین شما نزد خدا با تقوا ترین شماست

درس پنجم

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

استغفار می‌کنند ، بودند ، سَحَرها ، نیازمند ، ثروت

ردیف	کلمه	معنا
۱	کانوا	بودند
۲	اَسحار	سحر ، سحرها جمع سَحَر
۳	یَستَغفِرونَ	... ، آمرزش می‌خواهند استغفار میکنند

ردیف	کلمه	معنا
۴	اَموال	ثروت ، جمع مال
۵	سائِل	نیازمند، درخواست کننده
۶	مَحروم	محروم ، نیازمند

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱ـ اِنَّ المُتَّقینَ :

قطعا افراد با تقوا

۲ـ فی جَنّٰتٍ وَعُیونٍ :

در باغها وچشمه ها

۳ـ اِنَّهُم کانوا :

قطعا انها بودند

۴ـ هُم یَستَغفِرونَ :

انها آمرزش میخواهند

۵ـ وَفی اَموالِهِم :

در ثرورتشان

۶ـ لِلسّآئِلِ وَالمَحرومِ :

برای نیازمندان و محرومان

۷ـ وَفِی الاَرضِ ءایٰتٌ :

و درزمین نشانه هایی

۸ـ وَفی اَنفُسِکُم :

در خود شما

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۲۱ تا ۵۲۵ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ ترجمهٔ آیات ۱۵ تا ۲۱ سورهٔ ذاریات را کامل کنید.

۱ـ اِنَّ الْمُتَّقینَ فی جَنّٰتٍ وَعُیُونٍ ﴿۱۵﴾ قطعا افراد با تقوا در بهشت و چشمه ها هستند

۲ـ ءاخِذینَ مآ ءاتٰىهُم رَبُّهُم : آنچه پروردگارشان به آنها می دهد می گیرند؛

۳ـ اِنَّهُم کانوا قَبلَ ذٰلِكَ مُحسِنینَ ﴿۱۶﴾ قطعا انها پیش از ان نیکوکار بودند

۴ـ کانوا قَلیلًا مِنَ الَّیلِ ما یَهجَعونَ ﴿۱۷﴾ : آنها فقط کمی از شب را می خوابیدند (و بیشتر شب را در دعا و نماز بودند).

۵ـ وَبِالْاَسحارِ[1] هُم یَستَغفِرونَ ﴿۱۸﴾ : و در سحرها انها استغفار میکنند

۶ـ وَفی اَموالِهِم حَقٌّ لِلسّآئِلِ وَالمَحرومِ ﴿۱۹﴾ : ودر ثروتشان سهمی است برای محرومین

۷ـ وَفِی الْاَرضِ ءایٰتٌ لِلموقِنینَ ﴿۲۰﴾ : در زمین نشانه هایی است برای کسانی که یقین دارند

۸ـ وَفی اَنفُسِكُم اَفَلا تُبصِرونَ ﴿۲۱﴾ در نفس خود شما پس آیا نمی بینید؟!

ج ـ از صفحه ۵۲۳ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و معنا کنید.

ان الله هو الرزاق ذو القوه المتین : قطعا خداوند همان روزی دهنده صاحب قدرت ابد است

د ـ در صفحهٔ ۵۲۳ قرآن کریم، خداوند به پیامبر می‌فرماید : «به مؤمنان پند و تذکر بده که برای آنها سودمند است». این آیهٔ شریفه را بیابید، همراه با ترجمهٔ آن بنویسید. به‌نظر شما چرا پند و تذکر سودمند است؟ در این باره با دوستان خود گفت‌وگو کنید.

پیام قرآنی

مؤمنان را سود بخشد!

و ذکر : فان الذکری تنفع المومنین

و به مومنان پند وتذکر بده که برای انها سودمند است ترجمه

۱ـ در اینجا «بِـ» به معنای «در» است.

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

پند ، خاندان ، آسان کردیم

ردیف	کلمه	معنا
۱	یَسَّرنا	آسان کردیم
۲	ذِکر	پند ، یاد
۳	ءال	آل ، خاندان

ردیف	کلمه	معنا
۴	مُدَّکِر	پندگیرنده
۵	نُذُر	هشدارها، هشداردهندگان
۶	اَخَذنا	مجازات کردیم، گرفتیم

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱ـ وَلَقَدیَسَّرنَاالقُرءانَ :

و قطعا اسان کردیم قران را

۲ـ لِلذِّکرِ :

برای پند

۳ـ وَلَقَدجآءَ :

و قطعا امد

۴ـ ءالَ فِرعَونَ :

خاندان فرعون

۵ـ کَذَّبوا بِـٔایـٰتِنا :

تکذیب کردند آیات مارا

۶ـ کُلِّها :

تمام انرا

۷ـ فَاَخَذنٰهُم :

پس مجازات کردیم انها را

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۲۶ تا ۵۳۰ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ ترجمهٔ آیات ۴۰ تا ۴۲ سورهٔ قمر را کامل کنید.

۱ـ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ : ..... و قطعا اسان کردیم قران را برای پند

۲ـ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿٤٠﴾ : ... پس آیا هیچ پند گیرنده ای هست

۳ـ وَلَقَدْ جَآءَ ءَالَ فِرْعَوْنَ النُّذُرُ ﴿٤١﴾ : و قطعا برای خاندان فرعون هشدارهایی امد

۴ـ كَذَّبُوا بِـَٔايَـٰتِنَا كُلِّهَا : ..... و تکذیب کردند نشانه ها را به طور کامل

۵ـ فَأَخَذْنَـٰهُمْ أَخْذَ عَزِيزٍ مُّقْتَدِرٍ ﴿٤٢﴾ :

پس مجازات کردیم را آن‌گونه که فردی عزتمند و مقتدر مجازات می کند.

ج ـ از صفحهٔ ۵۲۷ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و همراه با معنای هر یک بنویسید.

هو اعلم بکم : او به شما داناتر است

وانا امات و احیا : و قطعا او میمی راند و زنده میکند

د ـ در صفحهٔ ۵۲۷ قرآن کریم، عبارات زیبا و پرمعنای بسیاری آمده است. در یکی از آنها خداوند می‌فرماید : «در دستیابی به حقّ، ظن و گمان کافی نیست». در حقایقی مهم همچون اعتقادات دینی باید به یقین و اطمینان کامل دست یافت. این عبارت حکیمانه را بیابید،همراه با معنای آن بنویسید و چه خوب است آن را حفظ کنید.

پیام قرآنی

فقط یقین!

متن: الظن لا یغنی من الحق شیئا

ترجمه: در دستیابی به حق حدس و گمان کافی نیست

درس ششم

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

سجده می‌کند ، ترازو ، یاد داد ، طغیان نکنید ، سخن

ردیف	کلمه	معنا
۱	عَلَّمَ	یاد داد ، آموخت
۲	بَیان	سخن. ، سخن گفتن
۳	نَجم	علف، گیاه بدون ساقه
۴	یَسجُدُ	سجده میکند

ردیف	کلمه	معنا
۵	رَفَعَ	برافراشت
۶	وَضَعَ	قرارداد، نهاد
۷	میزان	ترازو ، معیار
۸	لاتَطغَوا	طغیان نکنید ، از حدنگذرید

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱ـ اَلرَّحمٰنُ: خدایِ ... بخشنده

۲ـ عَلَّمَ القُرءانَ: قرآن را یاد بگیرید

۳ـ خَلَقَ الإنسانَ: انسان را آفرید

۴ـ عَلَّمَهُ البَیانَ: یاد داد به او سخن گفتن را

۵ـ اَلشَّمسُ وَالقَمَرُ: خورشید و ماه

۶ـ وَالنَّجمُ[1] وَالشَّجَرُ: و علف و درخت

۷ـ یَسجُدانِ: سجده میکنند

۸ـ رَفَعَها: برافراشت انرا

۹ـ وَضَعَ المیزانَ: قرارداد معیار

۱۰ـ اَلّا[2] تَطغَوا: که طغیان نکنید

۱۱ـ اَقیمُوا الوَزنَ: برپا دارید وزن کردن را

۱۲ـ بِالقِسطِ[3]: با عدالت

۱ـ «نجم» به معنای «ستاره» نیز است؛ اما در اینجا بهتر است به معنایی که در جدول آمده، ترجمه شود.

۲ـ اَلّا = اَن + لا

۳ـ قِسط : عدل

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۳۱ تا ۵۳۴ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ ترجمهٔ آیات ۱ تا ۹ سوره «الرّحمٰن» را کامل کنید.

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

۱ـ اَلرَّحْمٰنُ ﴿۱﴾ عَلَّمَ الْقُرْءانَ ﴿۲﴾ خَلَقَ الْإِنسانَ ﴿۳﴾ عَلَّمَهُ الْبَيانَ ﴿۴﴾

خدای بخشنده ﴿۱﴾ قران راياداد ﴿۲﴾ انسان را افرید ﴿۳﴾ به او سخن گفتن يادداد ﴿۴﴾

۲ـ اَلشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبانٍ ﴿۵﴾ : خورشید و ماه با حساب و اندازه در نظم هستند.

۳ـ وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدانِ ﴿۶﴾ : علف و درخت سجده میکنند

۴ـ وَالسَّمآءَ رَفَعَها وَ وَضَعَ الْمِيزانَ ﴿۷﴾ : آسمان را برافراشت و میزان قرار داد

۵ـ اَلّا تَطْغَوا فِي الْمِيزانِ ﴿۸﴾ : که طغیان نکنید در میزان

۶ـ وَاَقيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ : و به پا دارید وزن را به عدل

۷ـ وَلا تُخْسِرُوا الْمِيزانَ ﴿۹﴾ : و در ترازو (وزن کردن و سنجیدن) کم و کاست نگذارید.

ج ـ از صفحهٔ ۵۳۲ و ۵۳۳ قرآن کریم چند آیه یا عبارت آشنا بیابید و همراه با معنای هر یک بنویسید.

د ـ یکی از پیام‌های زیبا و پرمعنای قرآن کریم که در سال‌های قبل نیز با آن آشنا شده‌اید، در صفحه۵۳۳ قرآن‌کریم آمده است. این پیام را بیابید و همراه با معنای آن بنویسید. با دوستان خود گفت‌وگو کنید و ببینید که چه مطالب عمیق‌تری از این پیام دریافت می‌کنید.

پیام قرآنی

نیکی جواب نیکی

متن : هل جزاء الاحسن الا الاحسن

ترجمه : آیا پاداش خوبی جز خوبی است

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

می‌آشامید ، می‌رویانید ، دیدید ، شکر می‌کنید ، می‌خواهیم ، کشاورز

ردیف	کلمه	معنا
۱	رَأَیتُم	دیدید ، دقت کردید
۲	تَزرَعونَ	می رویانید ، زراعت می‌کنید
۳	زارِع	کشاورز ، رویاننده

ردیف	کلمه	معنا
۴	نَشاءُ	میخواهیم
۵	تَشرَبونَ	می اشامید، می‌نوشید
۶	تَشکُرونَ	... ، سپاسگزاری می‌کنید شکر میکنید

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱ـ أَفَرَءَیتُم :
پس ایا دیدید

۲ـ ءَ أَنتُم :
ایا شما

۳ـ تَزرَعونَهُۥٓ :
میرویانید انرا

۴ـ أَم نَحنُ الزّٰرِعونَ[1] :
یا ما میرویانیم

۵ـ لَو نَشاءُ :
اگر بخواهیم

۶ـ لَجَعَلنٰهُ :
قطعا قرار میدهیم انرا

۷ـ نَحنُ مَحرومونَ :
ما محروم هستیم

۸ـ فَلَولا[2] تَشکُرونَ :
پس چرا تشکر نمیکنید

نکته : گاهی بهتر است «اسم فاعل» یا «اسم مفعول» در جمله به‌صورت فعل معنا شود؛ مانند :

لِلزَّکاةِ فاعِلونَ : برای زکات انجام‌دهندگان هستند. ← زکات را می‌پردازند.

وَ ما نَحنُ بِمَبعوثینَ : و ما برانگیخته شدگان نیستیم. ← و ما برانگیخته نمی‌شویم.

۱ـ اینجا بهتر است «زارِعونَ» به‌صورت فعل مضارع(زراعت می کنیم، می رویانیم) معنا شود.

۲ـ فَلَو... : پس چرا...

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۳۵ تا ۵۳۷ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ ترجمهٔ آیات ۶۳ تا ۷۰ سورهٔ واقعه را کامل کنید.

۱ـ أَفَرَءَيتُم مَّا تَحرُثُونَ ﴿۶۳﴾ : ایادقت میکنید به انچه می کارید؟

۲ـ ءَأَنتُم تَزرَعونَهُۥٓ أَم نَحنُ الزّٰرِعونَ ﴿۶۴﴾ : آیا شما میرویانید انرا یا ما میرویانیم

۳ـ لَو نَشآءُ لَجَعَلنٰهُ حُطٰمًا فَظَلتُم تَفَكَّهونَ ﴿۶۵﴾ :

اگر بخواهیم قطعا قرار میدهیم خُرد و خشک‌شده، و شما ناراحت و متعجب می‌شوید!

۴ـ إِنّا لَمُغرَمونَ ﴿۶۶﴾ : (و می گفتید) واقعاً ما زیان کردیم.

۵ـ بَل نَحنُ مَحرومونَ ﴿۶۷﴾ : بلکه ما محروم هستیم

۶ـ أَفَرَءَيتُمُ المآءَ الَّذى تَشرَبونَ ﴿۶۸﴾ : ایا دیدید ابی را که مینوشید

۷ـ ءَأَنتُم أَنزَلتُموهُ مِنَ المُزنِ أَم نَحنُ المُنزِلونَ ﴿۶۹﴾ :

ایا شما آن را از ابر فرو فرستادید یا ما هستیم که آن را فرو می‌فرستیم.

۸ـ لَو نَشآءُ جَعَلنٰهُ أُجاجًا فَلَولا تَشكُرونَ ﴿۷۰﴾ :

اگر میخواستیم قرارمیدادیم انرا تلخ و شور پس چرا شکر نمیکنید

ج ـ از صفحهٔ ۵۳۷ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و آنها را همراه با معنای هر یک بنویسید.

انه لقران کریم : قطعا ان قران کریم است

و هو بکل شیء علیم : و او بر هر چیزی داناست

د ـ از صفحهٔ ۵۳۷ قرآن کریم، چند پیام قرآنی می‌توانید انتخاب کنید. یکی از آنها را همراه با معنا بنویسید.

پیام قرآنی

متن :

ترجمه :

درس هفتم

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

یاری می‌کند ، پیامبران ، فایده‌ها ، قدرتمند ، آهن

ردیف	کلمه	معنا
۱	رُسُل	رسولان ، جمع رَسول
۲	بَیِّنات	دلایل روشن ، جمع بَیِّنَة
۳	یَقومَ ... بِـ	رفتار کند ... به، به‌پا دارد
۴	حَدید	آهن

ردیف	کلمه	معنا
۵	بَأس	سختی
۶	مَنافِع	فاید ها
۷	یَنصُرُ	یاری نمیکند
۸	قَوِیّ	قوی ، ... قدرتمند

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱ـ اَرسَلنا رُسُلَنا:
فرستادیم پیامبران را

۲ـ بِالبَیِّنٰتِ[1]:
با دلایل روشن

۳ـ اَنزَلنا مَعَهُمُ:
نازل کردیم با انها

۴ـ لِیَقومَ النّاسُ بِالقِسطِ:
تا به پا[2] دارند مردم عدل را

۵ـ اَنزَلنَا الحَدیدَ:
نازل کردیم آهن را

۶ـ بَأسٌ شَدیدٌ:
سختی بسیار

۷ـ مَنافِعُ لِلنّاسِ:
فایده هایی برای مردم

۸ـ لِیَعلَمَ[3] اللهُ:
تا بشناسید پروردگار را

۹ـ یَنصُرُهُ:
یاری میکند او را

۱۰ـ قَوِیٌّ عَزیزٌ:
قدرتمند شکست ناپذیر

۱ـ گاهی «بِـ» به‌صورت «با» معنا می‌شود.

۲ـ گاهی «شَدید» به معنای «بسیار» است.

۳ـ در اینجا «یَعلَمَ» به‌معنای «بشناسد» یا «مشخص کند» است.

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۳۸ تا ۵۴۱ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ ترجمهٔ آیهٔ ۲۵ سورهٔ حدید را کامل کنید.

۱ـ لَقَد اَرسَلنا رُسُلَنا بِالبَیِّنٰتِ: قطعا فرستادیم پیامبران را با دلایلی روشن

۲ـ وَ اَنزَلنا مَعَهُمُ الکِتٰبَ وَالمیزانَ: و نازل کردیم با انها کتاب وترازو را

۳ـ لِیَقومَ النّاسُ بِالقِسطِ: تا مردم عدل را بپا دارند

۴ـ وَ اَنزَلنَا الحَدیدَ فیهِ بَأسٌ شَدیدٌ وَ مَنافِعُ لِلنّاسِ:

و نازل کردیم آهن را در ان سختی بسیار و فایده هایی برای مردم است

۵ـ وَ لِیَعلَمَ اللّٰهُ مَن یَنصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالغَیبِ:

و هر کس را که یاری میکنداورا و پیامبرانش در حالی که (خدا از دید او) نهان است.

۶ـ اِنَّ اللّٰهَ قَوِیٌّ عَزیزٌ:

قطعا خداوند قدرتمند شکست ناپذیر است

ج ـ از صفحهٔ ۵۳۸ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و همراه با معنای هر یک بنویسید.

و له اجرکم کریم: برای او پاداش ارزشمند است

ه. الذی خلق السموت والارض: او کسی است که اسمان ها وزمین را افرید

د ـ از صفحهٔ فوق یک پیام قرآنی را که در سال‌های قبل با آن آشنا شده‌اید، همراه با معنای آن بنویسید. این پیام چه نکاتی را به ما متذکّر می‌شود. در این باره با دوستان خود گفت‌وگو کنید.

پیام قرآنی

همه جا با ما!

متن: و هو معکم این ما کنتم

ترجمه: و او باشماست هرجا که باشید

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

مساوی است ، نباشید ، شخص ، رستگار ، آتش ، فردا

ردیف	کلمه	معنا
۱	نَـفس	شخص ، انسان
۲	غَـد	..فردا
۳	لاتَـکونوا	نباشید
۴	نَـسوا	فراموش کردند

ردیف	کلمه	معنا
۵	فاسِق	نافرمان، گناهکار، منحرف
۶	یَستَوی	مساوی است
۷	نار	..آتش
۸	فائِـز	رستگار ، موفّق

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱ـ اِتَّقُوا اللّٰهَ :
تقوای خدا را پیشه کنید

۲ـ لِغَدٍ :
برای فردا

۳ـ وَلاتَکونوا کَالَّذینَ :
و نباشید مانند کسی

۴ـ نَسُوا اللّٰهَ :
فراموش کردند خدا را

۵ـ أُولٰئِکَ هُمُ الفٰسِقونَ[1] :
انها همان گناهکارانند

۶ـ لایَستَوی :
مساوی نیست

۷ـ اَصحٰبُ النّارِ :
اهل اتش

۸ـ اَصحٰبُ الجَنَّةِ :
اهل بهشت

۹ـ هُمُ الفآئِزونَ :
انها رستگارند

۱ـ در اینجا بهتر است «هُم» را به‌صورت «همان» ترجمه کنید.

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۴۲ تا ۵۴۸ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ ترجمهٔ آیات ۱۸ تا ۲۰ سورهٔ حشر را کامل کنید.

۱ـ يَـٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ: ای..کسانی..که..ایمان..آوردید..تقواری..خدا..پیشه..کنید

۲ـ وَلْتَنظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ: و باید دقت کند هر شخصی..را که از پیش می‌فرستد..برای..فردا

۳ـ وَاتَّقُوا اللَّهَ: .....و..تقوای..خدا..پیشه..کنید.....

۴ـ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۸﴾: .....قطعا..خداوند..به..انچه..انجام..میدهید..اگاه..است

۵ـ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَىٰهُمْ أَنفُسَهُمْ:

مانند..کسی..که..خدا..را..فراموش..کردند..نباشید، پس (خدا) خود آنها را از یاد خودشان برد.

۶ـ أُولَـٰٓئِكَ هُمُ الْفَـٰسِقُونَ ﴿۱۹﴾: .....انها..همه..گناهکارند.....

۷ـ لَا يَسْتَوِىٓ أَصْحَـٰبُ النَّارِ وَأَصْحَـٰبُ الْجَنَّةِ مساوی..نیستند..اهل..اتش..و..اهل..بهشت

۸ـ أَصْحَـٰبُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَآئِزُونَ ﴿۲۰﴾: .....اهل..بهشت..همان..رستگارانند

ج ـ از صفحهٔ ۵۴۵ قرآن کریم چند عبارت آشنا یافته و همراه با معنای هر یک بنویسید.

د ـ در آیات پایانی سورهٔ حشر (صفحه ۵۴۸) مجموعه‌ای از زیباترین اسم‌ها و صفت‌های خدای بزرگ آمده است. هر بخش از آنها را که دوست دارید به‌عنوان پیام قرآنی انتخاب کنید و همراه با معنا بنویسید. چه خوب است آیات ۱۸ تا ۲۴ سورهٔ حشر را با توجه به معنا حفظ کنید و آنها را گاه به گاه بخوانید.

پیام قرآنی

اَللّٰه

متن: الملک القدوس السلم المومن . .

ترجمه: سلطان ر،پاک ، ارام بخش ،ایمنی بخش

درس هشتم

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

جهاد و تلاش می‌کنید ، خانه‌ها ، ایمان می‌آورید ، نجات می‌دهد ، گناهان

ردیف	کلمه	معنا
۱	تُنجی	نجات میدهد
۲	تُؤمِنونَ	ایمان می...اورید
۳	تُجاهِدونَ	جهاد وتلاش ...میکنید
۴	کُنتُم تَعلَمونَ	می‌دانستید

ردیف	کلمه	معنا
۵	یَغفِر	می‌آمرزد، می‌پوشاند
۶	ذُنوب	گناهان ، جمع ذَنب
۷	مَساکِن	خانه ها ، جمع مَسکَن
۸	عَدن	جاودان

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱ـ تِجارَةٍ تُنجیکُم :
تجارتی که شما را نجات میدهد

۲ـ تُؤمِنونَ بِاللهِ وَرَسولِهِ :
ایمان میاورید به خدا و رسولش

۳ـ تُجٰهِدونَ فی سَبیلِ اللهِ :
جهاد وتلاش میکنید در راه خدا

۴ـ بِاَموالِکُم[1] وَاَنفُسِکُم :
با اموالتان و جانهایتان

۵ـ خَیرٌ لَکُم :
بهتر است برای شما

۶ـ اِن کُنتُم تَعلَمونَ[2] :
اگر میدانستید

۷ـ یَغفِر لَکُم ذُنوبَکُم :
میامرزند گناهان شما را

۸ـ یُدخِلکُم جَنّٰتٍ :
وارد میکند شما را در بهشت

۹ـ مَسٰکِنَ طَیِّبَةً :
خانه هایی پاک

۱۰ـ فی جَنّٰتِ عَدنٍ :
در بهشت جاویدان

۱۱ـ ذٰلِکَ الفَوزُ العَظیمُ :
آن رستگاری بزرگی است

۱ـ گاهی بهتر است «بِـ» به‌صورت «با» معنا شود.

۲ـ با توجه به نکتهٔ صفحهٔ ۱۸، ترجمهٔ این فعل، هم به صورت «بدانید» صحیح است و هم به صورت «می‌دانستید».

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۴۹ تا ۵۵۲ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ ترجمهٔ آیات ۱۰ تا ۱۲ سورهٔ صف را کامل کنید.

۱ـ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا : ای کسانیکه ایمان اوردید

۲ـ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ : آیا راهنمایی کنم شما را بر تجارتی

۳ـ تُنجِيكُم مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿۱۰﴾ : شما را نجات میدهد از عذابی دردناک

۴ـ تُؤْمِنُونَ[1] بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَٰهِدُونَ[2] فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَٰلِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ :
ایمان بیاورید به خدا و پیامبرش و جهاد کنید در راه خدا با مالها و جانهایتان

۵ـ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۱﴾ : این بهتر است برای شما اگر میدانستید

۶ـ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّٰتٍ : میاورزد گناهان شما را وارد مکند شما را به بهشت

۷ـ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَٰرُ : روان است از ریزش رودها

۸ـ وَمَسَٰكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّٰتِ عَدْنٍ : و خانه هایی پاک در بهشت جاویدان

۹ـ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۱۲﴾ : ان رستگاری بزرگی است

ج ـ از صفحهٔ ۵۵۲ قرآن کریم چند عبارت آشنا یافته، همراه با معنای هر یک بنویسید.

نحن انصارا . . . : ما یاران خدا هستیم

د ـ از صفحهٔ ۵۵۲ قرآن کریم کدام عبارات را برای پیام قرآنی مناسب می‌دانید. پیامی را که برای مؤمنان مژده و بشارت است انتخاب و ترجمه کنید.

پیام قرآنی

یاری خدا و پیروزی نزدیک

متن : نصر من الل . و فتح و غریب

ترجمه : یاری از ان خداست و پیروزی نزدیک است

۱و۲ـ با توجه به آیهٔ قبل، بهتر است این دو فعل به صورت امر(ایمان بیاورید، جهاد کنید) معنا شود.

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

خرید و فروش ، وقتی که ، رستگار می‌شوید ، ندا داده شد

ردیف	کلمه	معنا
۱	اِذا	وقتی که
۲	نودِیَ	ندا داده... شد
۳	بَیع	خرید و ...فروش
۴	ذٰلِکُم	این ، آن

ردیف	کلمه	معنا
۵	قُضِیَت	تمام شد
۶	اِنتَشِروا	پراکنده شوید
۷	اِبتَغوا	بجویید ، طلب کنید
۸	تُفلِحونَ	... ، موفق می‌شوید

رستگار میشوید

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱ـ یٰاَیُّهَا الَّذینَ ءامَنوٰا :
ای کسانی که ایمان اوردید

۲ـ اِذا نودِیَ لِلصَّلوٰةِ :
وقتی که ندا داده شد برای نماز

۳ـ مِن[1] یَومِ الجُمُعَةِ :
در روز جمعه

۴ـ اِلیٰ ذِکرِ اللّٰهِ :
بسوی یاد خدا

۵ـ ذٰلِکُم خَیرٌ لَکُم :
ان بهتر است برای شما

۶ـ فَاِذا قُضِیَتِ الصَّلوٰةُ :
پس وقتی که تمام شد نماز

۷ـ فَانتَشِروا فِی الاَرضِ :
پس پراکنده شوید در زمین

۸ـ وَابتَغوا مِن فَضلِ اللّٰهِ :
و یاد کنید خدا رابسیار

۹ـ وَاذکُرُوا اللّٰهَ کَثیرًا :
و یاد کنید خدا رابسیار

۱۰ـ لَعَلَّکُم تُفلِحونَ[2] :
شاید شما رستگار شوید

۱ـ در اینجا کلمهٔ «مِن» به‌صورت «در» معنا می‌شود.

۲ـ گاهی با توجه به کلماتی که قبل از فعل مضارع می‌آید، معنای فعل کمی تغییر می‌کند، به این تغییر توجه داشته باشید، مانند :
لِـ + تَعلَمونَ : تا (برای اینکه) + می‌دانید ← تا بدانید
لَعَلَّکُم + تُفلِحونَ : تا (شاید، به این امید که) شما + موفق می‌شوید ← تا موفق شوید.

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۵۳ تا ۵۵۵ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ ترجمهٔ دو آیهٔ ۹ و ۱۰ سورهٔ جمعه را کامل کنید.

۱ـ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا: ای کسانیکه ایمان اوردید

۲ـ إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَوٰةِ مِن يَومِ الجُمُعَةِ: وقتی که ندا داده شده برای نماز در روز جمعه

۳ـ فَاسعَوا إِلَىٰ ذِكرِ اللَّهِ: پس بشتابید به سوی یاد خدا

۴ـ وَ ذَرُوا البَيعَ: و رها کنید خرید و فروش را

۵ـ ذٰلِكُم خَيرٌ لَكُم إِن كُنتُم تَعلَمونَ ﴿۹﴾: ان بهتر است برای شما اگر بدانید

۶ـ فَإِذا قُضِيَتِ الصَّلَوٰةُ فَانتَشِروا فِي الأَرضِ: وقتی نماز تمام شد پس پراکنده شوید در زمین

۷ـ وَابتَغوا مِن فَضلِ اللَّهِ وَ اذكُرُوا اللَّهَ كَثيرًا: و بجویید از لطف خدا ویاد کنید خدا را بسیار

۸ـ لَعَلَّكُم تُفلِحونَ ﴿۱۰﴾: شاید شما رستگار شوید

ج ـ از صفحهٔ ۵۵۵ قرآن کریم چند عبارت آشنا یافته، همراه با معنای هریک بنویسید.

و االله خبیر بما تعلمون: و خداوند اگها است به انچه انجام میدهید

د ـ در صفحهٔ ۵۵۵ قرآن کریم کدام عبارت عزتمندان واقعی را معرفی می‌کند. این عبارت را به‌عنوان پیام قرآنی انتخاب کرده و همراه با معنا بنویسید.

پیام قرآنی

عزتمندان واقعی

متن: ولله العزه ولرسوله و للمومنین

ترجمه: عزت مخصوص خداوند ،رسولش و افراد با ایمان است

درس نهم

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

توکّل می‌کند ، اندازه ، قرار می‌دهد ، محل خروج

ردیف	کلمه	معنا
۱	یَتَّقِ (یَتَّقی)	تقوا داشته باشد
۲	یَجعَلُ	قرار میدهد
۳	مَخرَج	راه نجات ،محل خروج
۴	حَیثُ	جا ، هرکجا

ردیف	کلمه	معنا
۵	یَحتَسِب	گمان می کند
۶	یَتَوَکَّلُ	توکل.. میکند
۷	حَسبُ	کافی است
۸	قَدر	اندازه

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید[1].

۱ـ وَمَن یَتَّقِ اللّٰهَ :
و هرکس تقوای خداراپیشه کند

۲ـ یَجعَل لَهُ مَخرَجًا :
قرار میدهد برا او راه نجات را

۳ـ وَیَرزُقهُ :
و . روزی میده اورا

۴ـ مِن حَیثُ لایَحتَسِبُ :
از جایی که گمان نمکیند

۵ـ وَمَن یَتَوَکَّل عَلَی اللّٰهِ :
و هرکسی توکل کند بر خداوند

۶ـ فَهُوَ حَسبُهُ :
پس او برایش کافی است

۷ـ قَد جَعَلَ اللّٰهُ :
قطعا قرارداد خداوند

۸ـ لِکُلِّ شَیءٍ قَدرًا :
برای هر چیز اندازه ای

۱ـ تمام فعل‌های مضارع این عبارات به‌صورت مضارع التزامی معنا می‌شود؛ نه مضارع اخباری. به مثال‌های زیر دقت کنید.
مضارع اخباری : می داند، قرار می‌دهد، توکل می‌کنند، تقوا دارند.
مضارع التزامی : بداند، قراردهد، توکل کند، تقوا داشته باشد.

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۵۶ تا ۵۶۱ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ ترجمهٔ این عبارات از سورهٔ طلاق را کامل کنید. این قطعه یکی از زیباترین و پرمعناترین پیام‌های قرآنی است. سعی کنید این قطعه را حفظ کنید و آن را با توجه به معنای آن، در آغاز روز و پس از نمازهای خود بخوانید.

۱ـ وَمَن يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَل لَّهُ مَخْرَجًا ﴿۲﴾ : و هرکس تقوای خدا را پیشه کند قرار میدهد برای او راه نجات

۲ـ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ : و روزی میدهد او را از جای که گمان نمیکند

۳ـ وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ : قطعا خداوند کار و خواست خود را به انجام می‌رساند.

۴ـ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ :

۵ـ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ﴿۳﴾ : قطعا خداوند برای هرچیز اندازه ای قرار داد

ج ـ با مراجعه به صفحهٔ ۵۵۹ قرآن کریم، آیهٔ ۱۱ سورهٔ طلاق را به‌طور کامل ترجمه کنید. معنای کدام یک از کلمات این آیه را نمی‌دانید؟ آیا می‌توانید معنای این‌گونه کلمات را با توجه به سایر کلمات هرجمله، حدس بزنید.

یتلوا : تلاوت میکند

لیخرج : تا خارج کند

د ـ در آیات صفحه ۵۵۷ چند پیام قرآنی آمده است؟ یکی از این پیام‌ها بیانگر هدایت خاص خداوند است. آن را یافته، همراه با ترجمه‌بنویسید.

پیام قرآنی

هدایت الهی

متن : و من یومن بالله یهد قلبه

ترجمه : و هرکس ایمان اورد به خدا دلش را هدایت میکند

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

می‌شنیدیم ، دست ، اندیشه و درک می‌کنیم ، یا ، مرگ

ردیف	کلمه	معنا
۱	یَـد	دست، جمع : اَیدی
۲	مَوت	مُردن
۳	یَبـلو	می‌آزماید
۴	اَیّ	کدام ، کدام‌یک

ردیف	کلمه	معنا
۵	کُـنّـا نَسمَـعُ	گوش شنوا داشتیم ، ...
۶	اَو	... یا
۷	نَعـقِـلُ	اندیشه و ... درک میکنیم
۸	سَـعیر	دوزخ ، آتش فروزان

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱ـ بِیَدِهِ المُلکُ :
به دست اوست فرمانروایی

۲ـ خَلَقَ المَوتَ وَالحَیٰوةَ :
خلق کرد مرگ و زندگی را

۳ـ لِیَبلُوَکُم :
تا بیازماید شما را

۴ـ اَیُّکُم :
کدام یک از شما

۵ـ العَزیزُ الغَفورُ :
عزتمند بسیار امرزنده

۶ـ لَوکُنّا نَسمَعُ :
اگر گوش شنوا داشتیم

۷ـ اَونَعقِلُ[1] :
یا اندیشه و درک میکردیم

۸ـ ما کُنّا[2] :
نبودیم

۹ـ اَصحٰبِ السَّعیرِ :
اهل دوزخ

۱ـ در اینجا «نَعـقِـلُ» را به‌صورت ماضی استمراری معنا کنید؛ یعنی : (کُـنّـا) نَعـقِـلُ : اندیشه و درک می‌کردیم

۲ـ در اینجا « ما » نافیه است؛ یعنی فعل پس از خود را منفی می‌کند.

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۶۲ تا ۵۶۷ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ ترجمهٔ آیات اول و دوم و نیز آیهٔ ۱ تا ۱۰ سورهٔ ملک را کامل کنید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

۱ـ تَبٰرَكَ الَّذی بِيَدِهِ الْمُلْكُ : برقرار و پرخیر است کسی که فرمانروای دست اوست

۲ـ وَهُوَ عَلىٰ كُلِّ شَیْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱﴾ : و او بر همه چیز تواناست

۳ـ اَلَّذی خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيٰوةَ : کسی که خلق کرد مرگ و زندگی را

۴ـ لِيَبْلُوَكُمْ اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا تا بیازماید شمارا که کدامیک از شما بهترین عمل بهتری دارد.

۵ـ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿۲﴾ : و او عزتمند بسیار امرزنده است

۶ـ وَقالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ اَوْ نَعْقِلُ :و گفتند اگر گوش شنوا داشتیم یا اندیشه ودرک میکردیم

۷ـ ما كُنَّا فی اَصْحٰبِ السَّعِيرِ ﴿۱۰﴾ : از اهل دوزخ نبودیم

ج ـ از صفحهٔ ۵۶۳ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و معنای هریک را همراه آن بنویسید.

انه بکل شی ء بصیر : قطعا او بر همه چیز اگاه است

د ـ در صفحهٔ ۵۶۴ قرآن کریم در آیهٔ مشهوری، پیامبر اکرم به داشتن صفت بسیار ارزشمندی توصیف شده است. این آیه را بیابید و به عنوان پیام قرآنی، همراه با معنای آن بنویسید. خوب است این آیه را حفظ کنید.

ما در این ویژگی چه نسبتی با پیامبر خود داریم؟ مولوی در تمثیل زیبایی می‌گوید :

شیر را، بچه همی مانَد به او تو به پیغمبر چه می‌مانی، بگو

پیام قرآنی

انسانی با برترین اخلاق

متن : انک لعلی خلق عظیم

ترجمه : و قطعا تو دارای اخلاقی نیکو هستی

درس دهم

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

به تأخیر می‌اندازد ، هشدار ده ، داخل شد به

ردیف	کلمه	معنا
۱	اَنـذِر	هشدار ده
۲	یَأتی	می‌آید
۳	یُـؤَخِّـرُ	... ، مهلت می‌دهد به

ردیف	کلمه	معنا
۴	دَخَـلَ	داخل شوید به ... ، وارد شد به
۵	لا تَـزِد	نیفزای، زیاد نکن
۶	تَـبار	هلاکت ، نابودی

به تاخیر میاندازد

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱ـ اِنّآ اَرسَلنا نوحًا :
قطعا ما فرستادیم حضرت نوح را

۲ـ اَن اَنذِر قَومَكَ :
که هشدار دهت قومت را

۳ـ اَن یَأتِیَهُم عَذابٌ اَلیمٌ :
که عذابی دردناک برای انها میاید

۴ـ قالَ یٰقَومِ[1] :
گفت : ای قوم من

۵ـ اَنِ اعبُدُوا اللّٰهَ :
که عبادت کید خدا را

۶ـ وَاتَّقوهُ :
و تقوای او پیشه کنید

۷ـ وَاَطیعونِ[1] :
و اطاعت کنید مرا

۸ـ یَغفِر لَكُم مِن ذُنوبِكُم :
میامرزد برای شما گناهاتان را

۹ـ وَیُؤَخِّرَكُم اِلیٰ اَجَلٍ مُسَمًّی[2] :
و مرگ شما را تا سرامدی معین به تاخیر میاندازد

۱۰ـ لَو كُنتُم تَعلَمونَ :
اگر میدانستید

۱۱ـ رَبِّ اغفِر لی وَ لِوالِدَیَّ :
پروردگارا بیامرز پدر ومادر مرا

۱۲ـ وَلِمَن دَخَلَ بَیتِیَ مُؤمِنًا[3] :
و هرکسی را که داخل خانه ام شد با ایمان

۱۳ـ وَ لِلمُؤمِنینَ وَالمُؤمِنٰتِ :
و مردان با ایمان و زنان با ایمان

۱۴ـ وَلا تَزِدِ الظّٰلِمینَ اِلّا تَبارًا :
و نیفزای ستمکاران را مگر نابودی

۱ـ گاهی کسره نمایندهٔ ضمیر «ی» است؛ مانند : یٰقَومِ = یا قَومی ؛ اَطیعونِ = اَطیعونی

۲ـ «اِلیٰ» در اینجا به معنای «تا» است.

۳ـ در اینجا «مُؤمِنًا» را «با ایمان» معنا کنید.

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۶۸ تا ۵۷۳ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ آیات اول تا چهارم و آیهٔ آخر سوره نوح را ترجمه کنید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

۱ـ اِنّآ اَرسَلنا نوحًا اِلىٰ قَومِهٖٓ: قطعا ما فرستادیم حضرت نوح (ع) رابسوی قومش

۲ـ اَن اَنذِر قَومَكَ: که هشدار دهت قومت را

۳ـ مِن قَبلِ اَن يَأتِيَهُم عَذابٌ اَليمٌ ﴿۱﴾: پیش از انکه بر انها عذابی بیاید

۴ـ قالَ يٰقَومِ اِنّي لَكُم نَذيرٌ مُبينٌ ﴿۲﴾:
گفت: ای قوم من قطعا من برای شما هشدار دهنده ای روشن هستم

۵ـ اَنِ اعبُدُوا اللّٰهَ وَاتَّقوهُ وَاَطيعونِ ﴿۳﴾:
که عبادت کنید خدا را و تقوای وا پیشه کنید و اطاعت کنید مرا

۶ـ يَغفِر لَكُم مِن ذُنوبِكُم:
میامرزد برای شما گناهاتان را

۷ـ وَيُؤَخِّرَكُم اِلىٰٓ اَجَلٍ مُسَمًّى:
و به تاخیر میاندازد مرگ شما را تا سرامدی مشخص

۸ـ اِنَّ اَجَلَ اللّٰهِ اِذا جآءَ لا يُؤَخَّرُ لَو كُنتُم تَعلَمونَ ﴿۴﴾:

قطعا وقتی سرامد الهی بیاید تأخیر نمی‌افتد، اگر میدانستید

۹ـ رَبِّ اغفِر لي وَ لِوالِدَيَّ: پروردگارا بیامرز مرا و پدرومادرم را

۱۰ـ وَلِمَن دَخَلَ بَيتِيَ مُؤمِنًا وَ لِلمُؤمِنينَ وَالمُؤمِنٰتِ:
و هر کس داخل خانه ام شد با ایمان مردان مومن و زنان مومن

۱۱ـ وَلا تَزِدِ الظّٰلِمينَ اِلّا تَبارًا ﴿۲۸﴾:
و نیفزای ستکاران مگر نابودی

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

طولانی ، نیم ، بگیر ، اندک ، یادکن ، کم

ردیف	کلمه	معنا
۱	قُم	برخیز، به‌پاخیز
۲	قَـلیل	کم ، ... اندک
۳	نِصف	نصف ، ... نیم
۴	رَتِّـل	آرام و با دقت بخوان
۵	ثَـقیل	سنگین ، گران‌بار ، با ارزش
۶	سَبح	کار و تلاش
۷	طَـویل	طولانی بسیار
۸	اُذکُر	یاد کن
۹	اِتَّـخِـذ	بگیر ، قرار بده

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱ـ قُمِ الَّیلَ :
برخیز شب را

۲ـ اِلّا قَلیلًا :
مگر کمی

۳ـ نِصفَهٗ :
نصفش

۴ـ وَرَتِّلِ القُرءانَ :
و آرام و با دقت قران را

۵ـ قَولًا ثَقیلًا :
سخنی سنگین

۶ـ اِنَّ لَكَ فِی النَّهارِ :
قطعا برای تو در روز

۷ـ سَبحًا طَویلًا :
کاروتلاش طولانی

۸ـ وَاذکُرِ اسمَ رَبِّكَ :
و یادکن نام پروردگارت را

۹ـ رَبُّ المَشرِقِ وَالمَغرِبِ :
پروردگار مشرق و مغرب

۱۰ـ فَاتَّخِذهُ وَکیلًا :
پس قرارده او را مدافع و پشتیبان

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۷۴ تا ۵۸۰ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ ترجمهٔ آیات اول تا نهم سورهٔ مزّمّل را کامل کنید.

۱ـ يَآأَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ ﴿۱﴾ قُمِ الَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿۲﴾ : ای جامه به خود پیچیده * برخیز شب را

۲ـ نِصْفَهُۥٓ أَوِ انقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا ﴿۳﴾ : نصفش یا اندکی از آن کم کن،

۳ـ أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْءَانَ تَرْتِيلًا ﴿٤﴾ : یا بر آن بیفزای و کاملاً قرآن را با دقت بخوان

۴ـ إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ﴿۵﴾ : قطعا ما نازل خواهیم کرد برتو سخنی گران بار را

۵ـ إِنَّ نَاشِئَةَ الَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْئًا وَأَقْوَمُ قِيلًا ﴿٦﴾ : قطعاً عبادت در شب استوارتر، خالصانه‌تر و از لغزش دورتر است.

۶ـ إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا ﴿۷﴾ : قطعا برای تو در روز کار و تلاش طولانی است

۷ـ وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ﴿۸﴾ : و یاد کن نام پروردگارت را و تنها به او دل ببند.

۸ـ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ پروردگار مشرق و مغرب وهیچ معبودی جز او نیست

۹ـ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا ﴿۹﴾ : پس قرار بده او را مدافع و پشتیبان .....

ج ـ از صفحهٔ ۵۷۵ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و همراه با معنای هریک بنویسید.

قم فانذر : برخیز پس بترسان

و استغفروا الله : از خدا طلب آمرزش کنید

د ـ از صفحهٔ ۵۷۴ یا ۵۷۵ یکی از دو پیامی را که در سال‌های قبل با آن آشنا شده‌اید و دربارهٔ انس با قرآن کریم است یافته، و همراه با معنا بنویسید.

پیام قرآنی

انس با قرآن کریم

متن : فاقرءا و ما تیسر من القران

ترجمه : پس بخوانید از قران هرقدر برای شما میسر است

درس یازدهم

پادرس
www.Paadars.com

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

زندگی ، از چه ، قرار ندادیم

ردیف	کلمه	معنا
۱	عَـمَّ (عَن + ما)	از چه
۲	کَـلّا	هرگز چنین نیست
۳	ثُـمَّ	سپس ، بازهم
۴	لَـم نَجـعَل	قرارندادیم

ردیف	کلمه	معنا
۵	مِـهاد	محل آرامش و استراحت
۶	اَزواج	گونه‌ها و شکل‌ها (ی مختلف)، جمع زَوج
۷	سُـبات	آسایش و آرامش
۸	مَـعاش	کسب و کار، ...

زندگی

فعالیت دوم

همان‌طور که در درس عربی آموخته‌اید، هرگاه «سَـ» یا «سَوفَ» قبل از فعل مضارع بیاید، فعل به‌صورت آینده معنا می‌شود، مانند :

یَعـلَمُ : می‌داند ← سَـیَعـلَمُ : خواهد دانست

۱ـ النَّبَإِ العَظیمِ : خبر بزرگ

۲ـ کَلّا سَیَعلَمونَ : هرگز چنین نیست

۳ـ اَلَم نَجعَلِ الاَرضَ : ایا قرار ندادیم زمین را

۴ـ خَلَقناکُم : افریدیم شما را

۵ـ سَنَکتُبُ ما قالوا : خواهیم نوشت انچه گفتند

۶ـ فَسَوفَ تَعلَمونَ : پس خواهیم دانست

۷ـ سَیَجعَلُ اللهُ بَعدَ عُسرٍ یُسرًا :

قرار خواهد داد خداوند بعد از هر سختی اسانی را

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۸۰ تا ۵۸۵ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ ترجمهٔ آیات اول تا یازدهم سورهٔ نبأ را کامل کنید.

۱ـ عَمَّ یَتَساءَلونَ: از یکدیگر می‌پرسند؟

۲ـ عَنِ النَّبَإِ العَظیمِ: از خبر بزرگ

۳ـ اَلَّذی هُم فیهِ مُختَلِفونَ: که انها درآن اختلاف دارند.

۴ـ کَلّا سَیَعلَمونَ: هرگز چنین نیست خواهنددانست

۵ـ ثُمَّ کَلّا سَیَعلَمونَ: سپس هرگز چنین نیست خواهنددانست

۶ـ اَلَم نَجعَلِ الاَرضَ مِهٰدًا: ایا قرار ندادیم زمین را محل ارامش و استراحت

۷ـ وَالجِبالَ اَوتادًا: و کوهها را وسیلهٔ استقرار و پابرجایی (زمین).

۸ـ وَخَلَقنٰکُم اَزواجًا: و قراردادیم خواب شما را

۹ـ وَجَعَلنا نَومَکُم سُباتًا: برای ارامش

۱۰ـ وَجَعَلنَا الَّیلَ لِباسًا: و قراردادیم شب را پوششی

۱۱ـ وَجَعَلنَا النَّهارَ مَعاشًا: برای زندگی وقراردادیم روز را

ج ـ از صفحهٔ ۵۸۱ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و همراه با معنای هریک بنویسید.

احیا و اموتا: زندگان و مردگان

الی قدر معلوم: تا زمان معلوم

د ـ راز جاودانگی شعر و ادب فارسی از آن‌روست که ترجمان زیبا و لطیف بسیاری از معارف حکیمانهٔ قرآن کریم است. سعدی شاعر بزرگ ایرانی چنین گفته است:

پرهیزکار باش که دادار آسمان — فردوس جای مردم پرهیزکار کرد

به‌نظر شما کدام آیات صفحهٔ ۵۸۴ قرآن کریم الهام‌بخش این شعر سعدی است؟

پیام قرآنی

جایگاه پرهیزکاران

متن: و ان الجنه هی الماوی

ترجمه: پس قطعا بهشت جایگاه اوست

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به‌خاطر بسپارید.

خلق شد ، چگونه ، می‌بینند ، گسترده شد ، شتر

ردیف	کلمه	معنا
۱	یَنظُرونَ	می‌بینید دقت می‌کنند
۲	اِبِل	شتر
۳	کَیفَ	چگونه
۴	خُلِقَت	خلق شد

ردیف	کلمه	معنا
۵	رُفِعَت	برافراشته شد
۶	نُصِبَت	برپا شد
۷	سُطِحَت	... ، هموار شد

گسترده شد

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱ـ اَفَلا یَنظُرونَ:
پس آیا نمی‌بینید

۲ـ اِلَی الاِبِلِ:
به شتر

۳ـ کَیفَ خُلِقَت:
چگونه خلق شد

۴ـ وَاِلَی السَّماءِ:
و به آسمان

۵ـ کَیفَ رُفِعَت:
چگونه برافراشته شد

۶ـ وَاِلَی الجِبالِ:
و به کوه‌ها

۷ـ کَیفَ نُصِبَت:
چگونه برپا شد

۸ـ وَاِلَی الاَرضِ:
و به زمین

۹ـ کَیفَ سُطِحَت:
چگونه گسترده شد

انس با قرآن در خانه

الف ـ هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۸۶ تا ۵۹۲ قرآن کریم را بخوانید.

ب ـ آیات ۱۷ تا ۲۰ سورهٔ غاشیه را ترجمه کنید.

۱ـ اَفَلا یَنظُرونَ اِلَی الاِبِلِ کَیفَ خُلِقَت ﴿۱۷﴾ : .....

پس آیا دقت نمیکنید به شتر چگونه خلق شد

۲ـ وَاِلَی السَّماءِ کَیفَ رُفِعَت ﴿۱۸﴾ : .....

و به اسمان چگونه برافراشته شد

۳ـ وَاِلَی الجِبالِ کَیفَ نُصِبَت ﴿۱۹﴾ : .....

و به کوهها چگونه برپا شد

۴ـ وَاِلَی الاَرضِ کَیفَ سُطِحَت ﴿۲۰﴾ : .....

و به زمین چگونه گسترده شد

ج ـ از صفحهٔ ۵۸۷ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و همراه با معنای هریک بنویسید.

یعلمون ما تفعلون : میدانید انچه انجام میدهید

لیوم عظیم : روز بسیار بزرگی است

د ـ در سورهٔ اِنفطار (صفحه ۵۸۷) خداوند سرانجام نیکوکاران و گناهکاران را به سادگی و زیبایی نشان داده است. آنها را بیابید و به‌عنوان پیام قرآنی انتخاب کنید و با حفظ این دو آیه همیشه به معنا و مفهوم آن توجه داشته باشید.

پیام قرآنی

سرانجام نیکوکاران و گناهکاران

متن : ان الابرار لفی نعیم و ان الفجار لفی جحیم

ترجمه : قطعا نیکوکاران در بهشت پرنعمتندو گناهکاران در اتش دوزخند

بیاموز
BIAMOZ.COM

بیاموز | Biamoz.com

بزرگترین مرجع آموزشی و نمونه سوالات درسی تمامی مقاطع

شامل انواع | نمونه سوالاتِ | فصل به فصل | پایان ترم | جزوه |

ویدئوهای آموزشی | گام به گام | طرح درس | طرح جابر | و ...

کانال تلگرام | گروه تلگرام | اینستاگرام

برای ورود به هر پایه در سایت ما روی اسم آن **کلیک** کنید

دبستان

اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم	ششم

متوسطه اول

هفتم	هشتم	نهم

متوسطه دوم

دهم	یازدهم	دوازدهم